

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő:
Dr. Takács Lajos
Laptulajdonos a COBVIN
Laptuladó E. T.

DÉLI HIRLAP

A timișorontali törvényesek bej. az. 83. (Dos. No. 934/1933)
Szerkesztőség:
Timișoara I., Bul. Regina Maria 3.
Kiadóhivatal:
Timișoara I., Piața Brătianu 3.

A romániai magyarság demokratikus lapja

Churchill nyilatkozott a világbéke biztosításának alapjairól

A kielégítő és végleges megoldásnak a három nagyhatalom teljes egyetértésén kell alapulnia — mondotta az angol miniszterelnök — Egyes függőben lévő kérdések eldöntésére újabb Roosevelt-Sztalin-Churchill találkozót készítenek elő

A Titóval történt megegyezés alapján jugoszláv területről is offenzívát kezd a vörös hadsereg Magyarország irányában

Egyesült görög hazafias arcvonal küzd az angol-amerikai expedíciós erők oldalán

London, (Rador). Churchill brit miniszterelnök nagyszabású alsóházi beszámolójában — amelynek bevezető részét már tegnap ismertette egy Reuter-jelentés — hosszasan méltatta a nyugati hadjárat sikerét. Kijelentette a brit kormányfő, hogy Franciaország felszabadítása ma már befejezett tény. Félannyi idő alatt történt meg Franciaország felszabadítása, mint eredetileg tervezték. Ezenkívül szinte egész Belgium és Hollandia jórésze felszabadult és a szövetséges hadseregek ma már átépítve a német birodalom határát, a Siegfried-vonalban harcolnak. Vitathatatlanul a szövetséges erők főparancsnokának, Eisenhower tábornok lángszókegyed van főérdeme ebben, de emellett ámulatot kelt Churchill arra is, hogy a nyugati frontra vitt három millió szövetséges katonán kívül több millió önkéntes fegyverzetet, hadianyagot is hoztak Nyugat-Európába, a szövetséges hadseregek a legkorszerűbb fegyverekkel, áncóluskákkal, tüzérrel és járművekkel vannak ellátva s mindaz rendelkezésre áll, amit egy ilyen hatalmas arányú hadigépezet működtetéséhez megkövetel. Illetékes katonai körökben és a szakértők körében máris bűmlat tárgya ennek a hatalmas arányú felvonulásnak a lebonyolítása, amikor pedig nyilvánosságra hozták majd annak részleteit, a világ minden katonai iskolájában elképesztő példaként fogják emlegetni az invázió megszervezését és végrehajtását.

Eredetileg úgy tervezték, — folytatta Churchill — hogy a brit és az amerikai hadsereg egyenlő számarányban egyen részt az invázióban, később azonban úgy alakult a helyzet, hogy az amerikai erők jutottak túlsúlyba. Százhusz napi harc után az arány az amerikaiak javára, ez az arány vonatkozik egyben a veszteségekre is. A brit hadsereg halottakban, sebesültekben és eltűntekben mintegy 90 ezer embert veszített, az amerikai hadsereg inváziós vesztesége 145 ezer ember. A nyugati harcok minden fontossága mellett egy hangulatot sem feledkezhetünk meg azonban a Szovjet-Uniónak a közös ügy érdekében kifejtett óriási erőfeszítéséről és mérföldkőként hozzászólásáról, — mondotta Churchill. — A vörös hadsereg nagyobb erőkkel lépett és semmisít meg jelenleg keleten, mint amennyivel a szövetségesek találkoznak nyugaton.

Az angol miniszterelnök ezt követően a brit hadsereg hősiességeiről emlékezett meg. Ez a hadsereg tíz madó japán hadosztály rohamával szemben védte meg Indiát, ma pedig már offenzívába ment át és kiszélesíti a támaszpontjait Japán ellen és Kína felszabadításáért. Ez a brit hadsereg, amely több, mint 60 ezer japán ka-

tonát vetett ki a harcban, maga is sokat szenvedett, főleg a trópusi járványok következtében.

— Az angol hadsereg egyébként készen áll a Japán elleni nagy offenzívára — hangoztatta a továbbiakban Churchill. — A brit haditengerészet legtöbb egysége cselekvésre készen már az indiai vizeken állomásozik. A brit birodalom szárazföldi csapatokkal és légi erejével is részt vesz a Japán elleni harcban. Az angol részvétel aránya egyedül attól a tengeri szállítási teljesítőképességtől függ, amivel az európai hadműveletek befejezése után Nagy-Britannia rendelkezni fog.

— A nélkül, hogy kicsinyíteném a szövetséges hadvezetőség és a szövetséges csapatok érdemeit Németország vereségét illetően, meg kell mondanom, — mégpedig mértékadó katonai szakértők kijelentése alapján — hogy Hitler sok súlyos hibát követett el, amelyek nyomán Németországnak még többet kell szenvednie. A német birodalom hadseregét szétszórta Európa minden sarkába, úgy hogy amikor ma a döntő harcok Németország határán folynak, hiányzanak az emberek, a katonák. Finnországban, Norvégiában és Európa más részein állanak ezek a katonák, közel 200 ezren

pedig teljesen el vannak szigetelve a Calais-szorosnál és felszámolásuk folyamatban van, az Itáliában található 27 német hadosztálynak viszont nagyon kevés kilitása van arra, hogy visszatérhet hazájába.

— Nem mondhatom meg, mikor ér véget a háború Németország ellen, — jelentette ki Churchill. — A német hadigépezet teljes vereségéig még sok a tennivaló. Vannak egyesek, akik úgy vélik, hogy még ez év folyamán véget ér a háború. En nem szavatolhatom, hogy nem lesz szükség még az 1945. esztendő néhány hónapjára is.

Tökéletes együttműködés Anglia, az Egyesült Államok és a Szovjet-Unió között

Politikai kérdésekről szólván Churchill kiemelte a tökéletes együttműködést Anglia, az Egyesült Államok és a Szovjet-Unió között. Ez a tény megnyilvánult a Románia és Finnorszá számára megszabott fegyverszüneti feltételek megállapításában is, — hangoztatta a brit kormányfő.

Nagy rokonszenvvel szólott Churchill Lengyelországról, Lengyelországnak, mint mondotta, területi engedményeket kell tenni a Szovjet-Unió irányában, amelynek joga van határai biztonságához. A brit kormány az azonban az a meggyőződése, hogy Moszkvában újra megkezdődnek a tárgyalások a lengyelek és a szovjet kormány között és e tárgyalások megegyezésre fognak vezetni. Másrésről Anglia meg van győződve a felől, hogy Lengyelország ismét hatalmas és független lesz.

Olaszország kérdésében végleges megoldásnak nem lehet helye addig, amíg Itáliát teljesen és véglegesen fel nem szabadították, — mondotta Churchill.

Ami Franciaországot illeti, az egész brit birodalomnak és az egész világnak politikai célja és nagy érdeke, hogy mielőbb egy hatalmas, független és baráti Franciaországot lásson. Mibizunk ebben és mindent meg is teszünk annak érdekében, hogy ez a legrövidebb időn belül bekövetkezzék. Ugyanez áll a baráti és szövetséges Belgiumra és Hollandiára nézve is.

Teljes megegyezés szükséges a világbéke biztosításához

— Legfontosabb küldetésünknek és kötelességünknek a világbéke biztosítását és a nemzetközi biztonságunkat a háború után való megteremtését és megőrzését tartjuk. A kielégítő és végleges megoldás e tekintetben a teljes egyetértéstől függ valamennyi vonatkozó kérdésben, Anglia, az Egyesült Államok és a Szovjet-Unió között. Vannak még problémák a világbéke biztosítására vonatkozóan, amelyek még nincsenek eldöntve. E célből szükség van a három nagyhatalom államfőinek személyes találkozójára, amelyek még nincsenek eldöntve. A három nagyhatalom államfőinek személyes találkozójára azonnal sor kerül, mielőtt a katonai műveletek lehetővé teszik Sztalin marsall számára, hogy személyesen foglalkozhassék a szóbanforgó problémákkal. A jövő béke és az egész világ jövő sorsa e problémák kielégítő megoldásától, tehát a három nagyhatalom megegyezésétől függ. A brit birodalom kormánya minden tőle telhetőt megtesz és nem riad vissza semmiféle erőfeszítéstől sem a megegyezés létrehozása érdekében, — mondotta a brit miniszterelnök.

A brit sajtó Churchill beszédéről

London, (Reuter). Az egész brit sajtó nagy részletességgel foglalkozik Winston Churchill miniszterelnöknek az alsóházban elmondott beszámolójával. Valamennyi lap Churchill beszédének főleg azt a részét emeli ki, amelyben az angol miniszterelnök Lengyelországról tesz említést, rámutatván arra, hogy a Szovjet-Uniónak joga van megkövetelni

azt, hogy nyugati határán a szükséges biztonsága meglegyen és olyan szomszédja legyen, aki baráti érzelmeket társul a Szovjet-Unió iránt. Cserében Lengyelországot más formában kártalanítják, úgyhogy a lengyel állam ereje és függetlensége biztosítva lesz.

A Daily Telegraph utal arra, hogy Churchill kifejezte abbeli reményét,

hogy közte, Sztalin marsall és Roosevelt elnök között, még az év vége előtt újabb találkozó jön létre. E találkozón beszél majd meg a béke megszervezésének nagy problémáit. A találkozóknak éppen olyan elhatározó jelentősége lesz, mint a teheráni értekezletnek volt, amikor a Németország elleni nagy megsemmisítő offenzíva alapjait lerakták, — fejeződik be a jelentés.

Offenzíva jugoszláv területről is Magyarország irányában

Moszkva, (Tass). A lettországi hadszíntérről érkezett legújabb jelentések közlik, hogy a vörös hadsereg a lett fővárosban, Riga kapui előtt áll. Rigában már erősen hallatszik az égyudörgés.

A szovjet légiőerő erősen bombázta a rigai kikötőt, ahol a német hadsereg még kiürítési kísérleteket tett. — közli a Tass szeptember 29-i jelentése.

London. A brit rádió jelenti, hogy Rigánál az észak felől előnyomult szovjet hadosztalok már megteremtették a kapcsolatot a lett fővárost kelet felől megközelített szovjet hadosztalokkal. Észtország nyugati partvidékét teljesen megtisztították a német hadsereg maradványaitól. A lengyel-csehszlovák határnál a szovjet hadsereg 30 helységet sza-

badított fel, közöttük egyeseket magán a határvonalon. Moszkvából jelentik, hogy a jugoszláv nemzeti felszabadító bizottság elfogadta a szovjet főparancsnokságnak azt a kérését, mely a Magyarországgal szomszédos jugoszláv területekre való belépését célozza, hogy a szóbanforgó jugoszláv területről is folytassák az of-

fenjövát Magyarországra ellen. A szovjet főparancsnokság kérését a jugoszláv felszabadítási bizottság azzal a feltétellel fogadta el, hogy a bizottság közgei továbbra is működni fognak azokon a területeken, ahol szovjet egységek ál-

lomásoznak majd. Moszkva (Tass). A szabad jugoszláv erők főhadiszállása közli: Tito marsall kijelentette, hogy egyetért azzal, hogy a vörös hadsereg Jugoszlávia területén tevékenykedjék.

Egységes katonai vezetés brit parancsnokság alatt Görögországban

Róma. (Rador). A Reuter-ügynökség jelenti: A földköztiengeri szövetséges főhadiszállás közli, hogy az összes görögországi hazafias erőket egyesítették és egy magasrangú angol tiszt főparancsnoksága alá helyezték. A tobruki erőd volt parancsnokáról van szó, aki jelenleg az Albániában partraszállt szövetséges expedíciós hadsereg tagjaként Görögországban tartózkodik. A főparancsnok kinevezésére vonatkozó határozatot a földköztiengeri szövetséges főhadiszállás hozták, azon az ülésen, amelyen maga Wilson tábornok földköztiengeri szövetséges főparancsnok elnököt. Az ülésen részt vettek a görög

kormány és a görögországi belső arcvonal képviselői. Az erők ily egyesítése folytán a szövetséges csapatok görögországi jelenlétére való tekintettel előreláthatólag a legközelebbi időn belül nagyszabású katonai hadműveletek kezdődnek Görögország teljes felszabadításáért.

Jelentik még azt is, hogy a német hadsereg éjszakánként kísérleteket tesz az égeiengeri szigeteknek szállító repülőgépek révén való kiirtására, a szövetséges légierő éjszakai vadászpilótái azonban állandóan sok német szállító gépet lönek le, — fejeződik be a Reuter római jelentése.

Itália: Áttörés és előnyomulás Forli irányában

Róma. (Rador). A Reuter jelenti: Mig a 8. brit és az 5. amerikai hadsereg a maga harci körzetében heves harcokat vív, a 8. brit hadsereg egyik hadosztalpa áttörve a német védelmi frontot, valószínűleg ugrásszerűen előnyomult Forli felé. Egy nap alatt 20 kilométerrel jutott előbbre ez a hadosztalpa.

Calais német helyőrsége megadta magát

London. (Rador). A Reuter jelenti: A nyugati fronton esülőörtökön a calaisi német helyőrség fegyverletétele volt a

legjelentősebb esemény.

A Nijmegen és Arnheim közötti vidéket teljesen megtisztították a beszivárgó német erőktől.

A 2. brit hadsereg minden irányban kiszélesítette cselekvési támaszpontjait. A nyugati front többi körzetéből ezt jelentik: Az 1. amerikai hadseregnek Aachentől délre egy újabb ponton sikert ért betörnie a Siegfried-erődönál. Burgundiában az ott harcoló francia csapatok szintén komolyan veszélyeztetik Németország kapuját.

Fokozódó hevességgel folyik a szovjet és román csapatok támadása Magyarországon

London. (Rador). A Reuter-ügynökség jelenti: Mértékadó moszkvai katonai körök még semmit sem közölnek a magyarországi hadműveletek menetéről. A budapesti rádió pénteken reggel közölte, hogy a vörös hadsereg erői és a román csapatok további teret nyertek Magyarországon és a szovjet és román csapatok támadásának hevessége fokozódott.

A Szabad Román Rádió felhívása Nagyvárad lakosságához

A Románia Liberă (Szabad Románia)-rádióállomás szeptember 28-án felhívást intézett Nagyvárad lakosságához. A felhívás megállapítja, hogy elérkezett a felszabadulás órája, a fasiszta uralom egyszersmindkorra véget ért. Nagyvárad felszabadulása elsősorban a hőstes vörös hadsereg érdeme, amely három év óta harcol a közös ellenség, a német hitlerizmus ellen. A vörös hadsereg oldalán küzd a román hadsereg Erdély teljes felszabadításáért. Nagyvárad felszabadulásának napja mind a románok, mind a magyarok, mind a zsidók számára ünnepi nap, — hangoztatja a Románia Liberă-rádióállomás, majd a következőket jelentette ki:

— A mai Románia nem a tegnapi, nem a világháború előtti Románia. A szoviszta politikának és a nemzeti kisebbségek elnyomásának nincs többé helye az új Romániában. Ma a román nép a demokráciáért és az igazi szabadságért szállt harcba.

Befejezésül a felhívás buzdító szavakkal fordul Nagyvárad lakosságához, a románokhoz, magyarokhoz és zsidókhoz egyaránt, hogy fogadják lelkesen a felszabadító csapatokat és a maguk részéről is megkönnyítvén azok gyors előnyomulását, járuljanak hozzá a németek és Hitler csatóságainak leveréséhez és Erdély teljes felszabadításához.

A MAGYAR FASISZTA HATÓSÁGOK BETILTOTTÁK A KATOLIKUS NAGYGYŰLEST

Genf. (Rador). A Tass tudósítója táviratban: Genfben érkezett hírek szerint a magyar kormány külön rendellel megtiltotta a magyar katolikusok idei nagygyűlésének összehívását. Az intézkedést a magyar kormánykörök azért hozták, mert attól tartanak, hogy a katolikus nagygyűlésen

kormányellenes megnyilatkozásokra kerülne sor. Az utóbbi időben valóban több háborúellenes megnyilatkozás történt Magyarországon, különösen a katolikus templomokban. Az ily megnyilatkozások megelőzésére a hatóságok különleges megbízatással tisztviselőket rendeltek ki, akiknek jelen kell lenniük az istentiszteleteken és ellenőrizniük kell a papság és a katolikus

Megegyezés minden alapvető kérdésben

London. (Reuter). Eden külügyminiszter az aisohez utesen kijelentette, hogy Anglia, az Egyesült Államok és a Szovjet-Unió kornánya megegyezett minden alapvető kérdésben, ami a nemzetközi problémák megoldására és elsősorban a béke biztosítására és a nemzetközi biztonságra vonatkozik. Jelenleg — mondotta az angol külügyminiszter — néhány részletkérdésben folynak tárgyalások. Hátra van még az, hogy Kína is hozzájáruljon a megegyezéshez. Ennek megtörténte után a terveket a négy nagyhatalom részleteiben dolgozza ki, a hozott határozatokat pedig jóváhagyás végett a szövetséges hatalmak tanácsa elé terjeszti. Az Egyesült Államok kornánya a nemzetközi biztonsággal összefüggő kérdések sürgős és gyakorlati megoldására tizenegytagú elnöki tanács felállítását javasolta. A béke biztosítására szükséges katonai intézkedések végrehajtását csak akkor kezdi meg, ha a négy nagyhatalom egymás között megegyezik. A Szovjet-

Nyílt magatartást!

Magyarságunk közvéleményében mind jobban kialakul az a meggyőződés, hogy téltelenséggel, hallgatással, vagy farizeuskodással nem viheti senki előbbre ügyünket: az itt élő magyar nép ügyét. Nem rejtgetjük el tehát azokat a gondolatokat, amelyek kimondása ma égetően időszerű.

Népe iránti szeretetért senkit nem érhet vád, vagy támadás. Aki a multban jóhiszeműen helytelen utra tévedt, tettekkel bizonyítsa, ha belátta hibáját. Akinnek más utai voltak és vannak, álljon félre. De az, aki a mai társadalmi változások előestéjén élniakarással van eltelve, bátran hangoztassa hangját és nyujtson segítséget a kibontakozás érdekében.

Természetesen nincs helye az általánosító és ezért méltatlan támadásoknak. De ugyanakkor legyen bennünk anynyi tárgyilagosság, hogy elismerjük: voltak sorainkban olyanok, akiknek multban megnyilvánult gondolkodásmódja és magatartása rászolgált a bírálatra. Nem kívánja tőlünk senki sem, hogy lenyeljük az általánosító vádakot. Nekünk viszont kötelességünk megmutatni, hogy nem azonosítjuk magunkat azokkal, akik rövidlátásból, vagy rosszakarathból a fasiszta elnyomatás szolgálatában állottak. Világos nyelven kell tudomására hoznunk az ország demokratikus közvéleményének, hogy az itt élő magyar tömeg: beületlenül dolgozó állampolgár, kitűződő kímesember, akik problémáik megoldását nem a határon

tulról, hanem a román demokratikus erőkkel való közös küzdelem eredményétől várják. Meggyőződésünk, hogy a nemzetiségi kérdés egészen más alapon oldandó meg, mint ahogyan azt a két kis-nemzetet egymás ellen kijátszó sovinszta imperialista érdek akarta. Az itt élő népek egyedüli életlehetősége: egymás őszinte megbecsülése, az igaz baráti közeledés és kölcsönös támogatás, de nemcsak adott helyzetben és oportunizmusból, hanem azért, mert ez: évszázadok óta parancsoló szükségesség.

Tudjuk jól: sohasem a nép maga volt az, mely gyűlölködve, rosszhiszeműen tekintett más nyelven beszélő emberásra felé, hanem mindig a célzatosan irányított reakciós érdek, amely ilyen uton igyekezett levezetni a komoly társadalmi elégedetlenséget. Sajnos az itt élő magyarság kcbelen belül sem érvényesülhetett a széles néptömegek hangja.

Mai magatartásunkat ne a félelem ne a pánik, vagy az elkéseredés uralja, hanem a jobbat-akarás őszinte vágya. A mi magyarságunk építő erő legyen a közösség érdekében. Legyen az Petőfi és Ady magyarsága, akik megalkuvás nélkül harcoltak a népek szabadságjogaiért.

A nagy kő elindult. Hisszük, hogy az igazság köve. De nagy mértékben mulik rajtunk, mi lesz a sorsunk. A demokratikus jogokért való közös küzdelem vállalása népi kötelességünk.

Dr. BRÁDY ALBERT

hívek magatartását. A magyarországi „Actio Catholica” szervezete elhatározta, hogy a nagygyűlés összejelésekor kiűzött napon Magyarországra valamennyi templomában nyilvános, közös imát mondjanak. Ugyanakkor Serédi Jusztinián bíboros-kegyelmségi érsek, a magyarországi katolikus egyház feje, a katolikus nagygyűlés felállításával kapcsolatban külön üzenettel intézkedett a magyar katolikusokhoz, — jelenti a Tass genfi tudósítója.

A hitlerellenes tesztverszervezők feltérjesztési nyilatkozata a megyei preloklusban

Timisoara-Temesvár. A Hazaiak Szövetsége vezetésével az Apárea Patriótica, a Hazatis Nők, a Magyar Dolgozók Szövetsége (MADOSZ) és a Német Hitler-ellenes Szervezet kiküldöttjei felkeresték Deliceanu tábornokot, Timis-Torontál megye prefektusát, hogy a kötelező munkaszolgálat rendelkezéseivel kapcsolatos sérelmeket feltárják előtte.

A küldöttség tagjai beadványt nyujtottak át, melyben utaltak arra, hogy bár a rendelkezés általában a hitleristákra vonatkozik, a magyar és német származású lakosokat kivétel nélkül kötelező munkaszolgálatra viszik. Rámutattak arra, hogy a rendelet nem az 1923-iki demokratikus alkotmány alapján hajjták végre s ezenkívül a munkára vitt csoportokat kizárólagosan a külváros szegénysorsu rétegeiből állították össze.

Ugyanakkor hangoztatták, hogy a hitlerista sváb és vasgárdista ügynökök még mindig szabadon folytatják a demokráta rend elleni titkos munkájukat. A küldöttséget vezető Novac dr. az Uniunea Patriótica részéről kérte, hogy ne önkényesen, a demokráta szellemmel ellentétben hajtsák végre a munkakáról szóló intézkedéseket és ne tegyenek kivételeket a bármilyen nemzetiségűkhöz tartozó fasiszta elemekkel. Ne csak egyes társadalmi osztályokat és városnegyedeket vonjanak be a közmunka szolgálatába. Megemlítette továbbá azt is, hogy egyes hatósági közegek előszerttel fogják össze éppen az antifasisztákat, akiknek munkája a demokratikus rendszer megszilárdításában nélkülözhetetlen. Biztosították a hatóságokat, hogy a hitlerellenes néptömegek készek minden áldozatot meghozni a haza megvédése érdekében, de egyes hatósági közegek által alkalmazott módszer éppen arra irányul, hogy a tömegek lelkesedését letörje és a kormány rendelkezéseit kompromittálja.

A küldöttség tagjai végül hangsúlyozták, hogy azok a szervezetek, melyeknek képviselőiben megjelentek, egy multban, mint a jelenben a fasiszmus ellen harcoltak és ebben hajlandók, önkéntes segítséget nyujtani a hatóságoknak, minden olyan esetben, mikor erre szükség lesz.

Unió kornánya azon a véleményen van, hogy elegendő a négy nagyhatalom megegyezése és nem szükséges a többi tagállam szavazata a katonai intézkedések ügyében, mert katonai erőt és hadianyagot szükségmegkivánta esetben ugys csak a négy nagyhatalom bocsát majd rendelkezésre.

A brit kormány — amint Eden külügyminiszter beszéde további során megemlítette — javaslatokkal élt a nemzetközi biztosítékok kérdésében, mivel ezen a téren az utóbbi években fontos megjegyzések és megállapítások hangoztak el.

Londonban kiemelik, hogy valamennyi alapvető és elvi kérdésben teljes a megegyezés, kivéve Kínát, amelynek még nem volt alkalma arra, hogy nyilatkozzék. Tekintettel azonban arra, hogy Csungking-Kína szempontja ismeretes, hozzájárulása máris megadótnak tekinthető. Így a jelenleg folyó és ezután sorra kerülő tárgyalások már csak részletkérdéseket érintenek.

Legujabb

Riga elővárosában folynak már a harcok

Moszkva (Tass). Az elmúlt 24 órában fokozódott a vörös hadsereg nyomása Riga városára. A szovjet hadosztalpok nagyon közel nyomultak a városához, a harcok péntekre virradóan már Riga elővárosában folytak, ahol a város védőerői állanak.

Dél-Lengyelországból jelentik, hogy a vörös hadsereg a csehszlovák határ mentén a helységek egész újabb sorát szabadította fel.

limpocara lemontári CORSO-VOZI 1. ábr. sz. 6-38-45 Bel. szám 6-1102-1934 Ma. szombaton utójára: A SORS UTJA Holnap, vasárnap korszekos bemutatja a Sztaligrád című monumentális alkotásnak Szovjet műalkotás. Szovjet híradó. A hősiesség csodái. Előadások reggel 9-11, 11-1-ig, délután 2. 4-6 6-8 óráig.

A „Luptătorul“ erélyes állásfoglalása a fasiszta szellemű sajtó-megnyitkozások ellen

Timișoara-Temesvár. A romániai magyarságot az „Ecoui” című lap hasábjain példátlanul durva támadás érte. A cikk írója „mocsok kigyók” és „álnok lények” kifejezésekkel illetett bennünket, azt állítván — az ismert fasiszta szöveget ismételve — hogy a romániai magyarok nem akarják elsajátítani a román nyelvet. Az ilyen ostoba vád ellen természetesen fölösleges a védekezés. Csak menthetetlenül korlátozott ember zárkózhatik el készkarva valamely nyelv s különösen az államnyelv megtanulása elől. Romániában különben a fiatal magyar nemzedékek egész sora nőt fel, amelyeknek a tagjai tökéletesen elsajátították a román nyelvet, mint a cikk írja, aki bizony maga is meszse áll Eminescu nyelvzetétől.

A cikk visszhangot keltett és éppen ott, ahol vártuk is: az öntudatos román munkásság soraiban. Ennek az elitélő s a nyelvhasználat joga mellett bátran kiálló visszhangnak ad kifejezést a Kommunista Párt bánági szervezetének hivatalos lapja, a „Luptătorul Banatean”. Silaghi Leontin ismert munkásvezér tollából. Az „Ecoui”-nak adott válaszában a román és magyar néptömegek testvéri kapcsolatainak, valamint természetesen, népi jogaink elismerésének bizonyítékát látjuk. Hosszu idő óta az első román hang, amely utat fog találni a magyar szívek felé is.

„A börtön és a megkínzás volt a fizetség eddig annak — hangzik Silaghi Leontin vezércikke — aki merészelt megírni vagy megmondani az igazságot. Ennek ellenére a fasisztaellenes harcok nem hagyták abba azt, hogy beszéljenek és írjanak még a legreménytelőbb fasiszta terror idején sem, amikor pedig a leírás igazságot hallal büntették. A Kommunista Párt illegális sajtója nem szüntette meg megjelenését, irányította és megszervezte a román nép felszabadító harcát, leleplezte az ország árulóit és az áruló Antonescu irnokait, akik országunk megrohanóinak szolgálatában állván, mérgezték a közvéleményt.

Ma, hála a hős vörös hadseregnek és a román hadseregnek, amely megszabadította országunkat a németektől és hála a sajtómagunk vitva harcának a hitlerizmus ellen, senkisé nem tilthatja meg nekünk azt, hogy megmondjuk, vagy megírjuk az igazságot. Titokban gépet kis újságocskáinkból, amely az élet közzétételével kézzől-kézre járt, lett a „Luptătorul”, amely a demokratikus Romániáért harcol. Augusztus 23. a fasiszta diktatura megdöntése a demokratikus szabadságjogok útjára vezetett minket s lehetővé tette számunkra, hogy az igazságot nyomtassuk. Ennek ellenére állandóan nehézségeket gördítenek utunkba, közben pedig a tegnapi sziguranca ügynökeinek lapocskái zavartalanul megjelennek. A Gestapo szerveinek, a „Biruinta”-nak és a „Dacia”-nak megszüntetése után ugyanis az „Ecoui”, az „Unirea” és az „Extrapost” című lapocskák folytatják a közvélemény mérgezését. Megkísérlik, hogy olvasóikat és hatóságokat félrevezessék, a nemzeti demokráta blokk néhány jelszavát nagyhangon kiáltozva, másokat azonban elhallgatva azzal, hogy a maradéktalan nacionalizmus örve alatt tiszta fasiszta jelszavakat terjeszthessék. Ezek közül az egyikkel hamar végzünk. Az „Unirea Romana”-ról van szó, amelyet bizonyos Constantin D. R. Burdia szerkeszt. Ez a hivatalos szélhámos Burdia augusztus 23-ig a hitlerellenes hazafiak kiképzésével és letartóztatásával foglalkozott. Hiába adja most a nemzet apostolját. Lapocskájával együtt egyszerűen mindenkorra el kell tűnnie a román sajtó színpadáról.

A másik, „Ecoui” című lapocská újra való megjelenését azzal kezdte, hogy bizonyos Valeanu ügyvédet, az áruló Antonescu egyik ügynökét, népszerűsítette. Majd azzal folytatta, hogy az alávaló hitlerista Koch és a hazafias szervezetek között igyekezett közvetíteni. A lap, amelynek főszerkesztője Stefa-

nescu, ennek helyettese pedig Hering Iuliu, utszéli nyelven folytatja a demokratikus rendszer aláaknázását.

Stefanescu a fasiszta sziguranca ügynöke volt Aradon, ahol éveken keresztül szadista módon bánt a letartóztatott munkásokkal. Ezek közül egyikük, egy Gyöngyösi nevű munkás, a kínzások folytán meghalt. Utóbb Stefanescu zsarolás miatt még a sziguranccáról is kidobták. Az ilyen fasiszta hóhérok nines keresnivalójuk a demokratikus sajtóban.

Hering Iuliu, kiadóhivatali igazgatója, a Dacia-nak, ennek a Gestapo-lapnak volt a bizalmi embere. Ez a Hering Iuliu ur most vezércikkkel boldogított bennünket, megkísérélvén, hogy a román érzésből leckét adjon. „Ti mocsok kigyók, álnok lények, akik vagytok”, ezekkel a szavak-

kal fordul a magyar tömegek felé. Atkozódásait azzal a ténnyel indokolja, hogy az itteni magyaroknak van bátorságuk arra, hogy anyanyelvükön beszéljenek. Ilyenformán Hering ur megtámadja a becsületes magyar munkástömegeket egyszerűen azért, mert magyarok. Elfelejt azonban beszélni az országának a belső fasisztáktól való megtisztításáról és Erdélynek a hitlerista németek és magyar grókok igájából való felszabadításáról. Mindezt elfelejti, a miatt az egyszerű ok miatt, nehogy ez a tisztogatás őt is érje.

Amíg a „Luptătorul”-t, amely az ország felszabadításáért és a közélet demokratizálásáért harcol, különféle ürügyeket és alakosságokkal akadályozzák, addig az álcázott fasiszta lapocskák zavartalanul megjelennek.

Fasiszta ügynökök, mint Stavrea ezredes, a központi katonai cenzurától, most sem vetnek számot azzal, hogy a fasiszta diktatura megdőlt. Ez a Stavrea a kommunista párt fővárosi sajtóját is zaklatta.

Egyes hatósági képviselők igyekeznek elaltatni a demokratikus éberséget mondván, hogy a hitleristák már nem tehetnek semmi rosszat nekünk. Ugyanakkor azonban még most is letartóztatnak és brutalizálnak demokratákat azzal az ürüggyel, hogy zsidók, magyarok vagy kommunisták. A fasisztaellenes Szász István esete beszédes. Szász egy sziguranca-ügynök az utcán leigazolta, a nyílt utcán megverte és így kiáltotta reá: „Bolsevik!”

Kérjük a sajtónak az álcázott fasiszta elemektől való azonnali megtisztítását, kérjük az egész állampolgároknak a fasiszta és antonescupárti maradványoktól való megtisztítását, mert ezek akadályozzák meg a közélet demokratizálását.

A közélet demokratizálásáért való harcnak a nemzeti demokráta blokk és az egész nép főfeladatának kell lennie. A demokráta éberség parancsok kötelessége minden hazafinak, aki a szabad, demokratikus és független Romániáért harcol! — fejeződik be Silaghi cikke.

Bucurestiből jelentik:

Az Uralkodó fogadta a szövetséges nemzetek sajtójának képviselőit

A moszkvai rádió bucaresti jelentés alapján közölte, hogy Öfelsége I. Mihai király szeptember 25-én fogadta a román fővárosban működő külföldi újságírókat.

— Örülök, — mondotta Öfelsége —, hogy találkozhattam az egyesült nemzetek lapjainak képviselőivel és a legfontosabb sajtóirodák munkatársaival. Meggyőződhetek arról, hogy az ország melleg és őszinte barátságos szellemben, a hős orosz hadsereggel együtt szívósan küzd felszabadításáért. Ez a közös küzdelem a kölcsönös bizalom alapuló együttműködésnek mind a Szovjet-Unióval mind a többi nagy szövetséges nemzettel.

Arra a kérdésre, hogyan érhető el leg hamarabb a béke, ez volt a válasz:

— Az egyesült nemzetek három legfontosabb tagjának őszinte együttműködésével.

— Hogyan lehet az őszinte együttműködést legjobban biztosítani?

— Ennek legmegfelelőbb útja az orosz hadsereggel való küzdelem a közös elenség ellen.

— A belpolitikai helyzet?

— Bizalmam van a belpolitikai helyzet alakulása iránt, amelyet a Kormányon lévő négy politikai párt szövetsége biztosít, — fejezte be nyilatkozatát Öfelsége I. Mihai király.

Átszervezik a kormányt?

A moszkvai rádió szeptember 28-án bucaresti jelentés alapján közölte, hogy a román kormány átszervezése különböző áll. Maniu állítólag visszautasította a kormány alakítására vonatkozó felhívást. Miniszterelnök-jelöltként Barbu Stirbeyt említi. Ugy hirdik, hogy a kommunisták az új kormányban legálább három miniszteri tárcát kapnak.

A demokráta tömbbe tartozó pártok vezetői Maniu Iuliu lakásán értekezletet tartottak. Az értekezleten Maniu Iuliu, Patrascanu Lucretiu, Bratianu Constantin és Titel Petrescu Constantin volt jelen.

Az értekezlet célja az volt, hogy egy koalíciós politikai kormány kormányprogramját összeállítsa.

Feloszlatták a romániai német népcsoportot

A kormány tagjai minisztertanácson foglalkoztak a romániai német népcsoport helyzetével. A minisztertanács úgy határozott, hogy a német népcsoportot feloszlatja, így kivánván válaszolni a romániai németiség országáruló magatartására. A németek Hitler ötödik hadszínpadának szerepét játszották Romániában.

A moszkvai rádió szeptember 28-i adásában közölte, hogy bucaresti jelentés szerint: miniszteri rendelettel a romániai német kisebbség valamennyi fasiszta szervezetét feloszlatták. Azokat a német nemzetiségű román állampolgárokat, akik a német hadseregben szolgáltak, állampolgárságuktól megfosztják, vagyonukat pedig elkobozzák.

Ismét életbe lép a régi szakszervezeti törvény

Az igazságügyi minisztérium rendeltörvényt készített, amelyek értelmében az 1924 február 6-i jogi személységekről szóló törvényei módosított 1921 április 21-i szakszervezeti törvény ismét életbelép.

A szakszervezetek ingó és ingatlan vagyonukat visszakapják. Abban az esetben, ha egy szakszervezet feloszlik vagy egy másikkal összeolvad, a vagyon annak a szakszervezetnek a tulajdonába kerül, amely a fuzionáló, illetve megszűnő szakszervezetet átveszi. Akkor viszont, ha egy szakszervezet működése megszűnik, a vagyonát a szakszervezet felett álló szervezet veszi át és a lehetőség van reá, intézkedik a vagyon szétosztásáról.

A bírói kar megtisztítása
Capatina igazságügyi miniszter az állampolgárok megtisztításáról intézkedő törvény alapján összeállította azt a bizottságot, amelynek feladata, hogy a bíráknak hivatásuk gyakorlása közben

nyilvánított magatartását és képességeit, elsősorban a diktatura éve alatt, megvizsgálja. Az összegyűjtött anyag, valamint a bizottságnak ehhez fűzött észrevétele szolgál majd alapul a kormány részére a bírói kar megtisztításában. Az a cél ugyanis, hogy a bírói kar a közjó javára demokratikus szellemben és tökéletes tárgyilagossággal töltsse be szerepét.

Brit katonai küldöttség érkezett Bucurestibe

A főváros mellett Popescu-Leordeni repülőtérre hétfőn megérkezett a fegyverszünet végrehajtására létesített szövetségi bizottságba küldött brit katonai delegáció. A brit katonai küldöttség vezetője A. J. Womersley ezredes az angol királyi légi erő kötelékéből. A repülőtérre a vendégeket az „Ambasador” szállóba vezették.

Az Egyesült Államok, valamint a többi szövetséges nemzet katonai és diplomáciai küldöttsége több mint bizo-

nyos, hogy a hét folyamán szintén Bucurestibe érkezik. Ezzel egyútlőben a szövetségesek megszállta Olaszország és Románia között állandó légi összeköttetést létesítettek.

ELFOGTAK A SZIGURANCA TITKOS SZOLGALATÁNAK FŐNÖKÉT

Az augusztus 23-i események következtében eltűnt személyek között volt Cristescu Eugen, a sziguranca titkos szolgálatának főnöke is. Cristescunak jelentős szerepe volt az Antonescu-uralom alatt folyt üldözésben.

Cristescut most sikerült elfogni. Elfogásával és letartóztatásával egyútlőben került kézre Tobescu csendőrtábornok is, aki augusztus 23-án közölte a német hatóságokkal a királyi palotában történt eseményeket. Cristescu és Tobescu először a német követéségen rejtőzött el, majd onnan egy Muscel-megyéi faluba szöktek.

Készül a zsidó vagyonok visszaadásáról intézkedő törvény

A zsidó vagyonok visszaadásáról intézkedő törvény még a megvitatás szakaszában van. Az ebből a célból kinevezett külön bizottság javaslatot készített. A javaslat elsősorban arról intézkedik, hogy a négy évvel ezelőtt kisajátított városi zsidó ingatlanok visszakerüljenek a zsidó tulajdonos birtokába. A törvényjavaslat a továbbiakban intézkedik az Antonescu-diktatura alatt hozott szigorú faji törvények alapján elvett részvényekről, falusi ingatlanokról és általában minden ingó és ingatlan vagyonról. A javaslat az 1923. évi alkotmány szellemében készült.

A törvényjavaslatot a bizottság eljuttatta a demokráta blokkba tartozó pártokhoz. Miután a négy párt a javaslatot áttanulmányozta, az esetleges módosításokon átment szöveg a minisztertanács elé került. Valószínű, hogy a javaslat a legrövidebb időn belül végleges formát ölt.

Új lakbértörvény

Az új lakbértörvény-javaslatot végleges formába öntötték. Az így kialakított törvényjavaslatot most szűkebbkörű jogászai bizottság tanulmányozza, majd ezt követően a minisztertanács elé terjesztik.

ATLANTIC-MOZI

Szombat és vasárnap nagy megnyitó műsor

1. **A vörös hadsereg**
2. **A dzsungel réme**
eredeti afrikai felvételek
3. **Az ifjúság ünnepe**
(Spottok napja Moszkvában)
Vasárnap délelőtt matiné.

Október

Benne vagyunk az ősben. Október az őszi vetések hónapja. Ügyeljen rá a gazda, hogy csávázatlan, pácolatlan, tisztán magot ne vessen. Itt az ideje a kukoricatoréskor válogassuk ki a szépen fejlett, kétszemes töveket vetőmag részére. Legelőnkben irtunk gyomot. Boronáljunk és trágyázzunk. A füllesztő vermeteket szecsakázott csalamádéval, tengeriszárral, répafejjel keverten, nagyon elővigyázatosan lucernával is, töltsük meg. Fűnkát nyessük, a sebhelyeket kenjük be, enygyűrűket tegyük fel.

Közeledik a szüret ideje. Készülünk fel rá. Mint aratókora tettük, szüretkor is törekedjünk testvéri együttérzéssel egymás segítségére. A szüret szakzerű lebonyolítására hasznos tanácsokat tartalmaznak a gazdanaptárak. Erdemes volt ezért is megőrizni, eltenni őket.

Októberben fujdogalmi kezdenek a hűvös őszi szelek. Az első héten különösen erős légáramlással számolhatunk. A százeves naptár szerint az első héten szeles, 9-15-ig borús és hűvös, 26-tól ködös ez a hónap, Herschel szerint viszont 24-e után a reggeli ködök ötén szép derűs napokra van kilátás. Majd meglátjuk, mennyiben lesz igazuk az időjósknak. Mindenesetre legyen gondunk rá, hogy már most készüljünk a télre. Takarékoskodjunk a tüzelőanyaggal, ha van, — takarékoskodjunk a pénzünkkel, szerezzünk be tüzelőanyagot télire, ha eddig még nem tehetjük.

Most már elég korán esteledik és mindenki igyekszik még a sötétség beállta előtt hazajutni. Az őszi esteken sok hasznos temivalót találhat a család aprajagya. Saját téli holmink előkészítése mellett gondolkodjunk a sebesültekre, árvákra, nélkülözhető öregekre: bizonyára akad a legtöbb házbán számukra is hasznos, meleg ruhadarab. Ezeket is készítsük elő idejében.

A Zsidó Hitlerellenes Szervezet felhívása

Timișoara-Temesvár. A Zsidó Hitlerellenes Szervezet az alábbi felhívást adta ki:

ZSIDÓ TESTVÉREK!

Harcoljatok a fasiszta diktatura megdöntése által szerzett jogaitok megőrzéséért: a politikai, a vallási, a szakmai és kulturális szabadságért, — azok ellen, akik ezeket a multban elrabolták tőletek és akik ezekben érvényesítését ma is veszélyeztetik!

A Zsidó Hitlerellenes Szervezet irányítja és szervezi jogaitok megvalósításáért folyó harcot és egyúttal küzd az ország összes hazafias erőivel a közös ellenség ellen.

Munkások! Intellektuálisok! Kisiparosok! Tisztviselők! Tanulók! Volt munkatársak! Kereskedők!

A Zsidó Hitlerellenes Szervezet rendelkezésekre áll, hogy fémörtsen és tanácsal lásson el benneteket a jogos követeléseitekért folyó harcban.

Asszonyok! Zsidó nők! Küldjétek férjeitek és gyermekeitek oldalán a békéért, a haladásért és a jogegyenlőségért.

Jöjjetek el mindannyian gyűléseinkre, ahova majd elhívunk benneteket, hogy határozzatok jogos sérelmeitek mielőbbi orvoslása ügyében. Harcoljunk együtt mindannyian, mert csak így győzhetünk.

Iratkozzatok be haladéktalanul kevéleti hivatalainknál: I—V. ker. Str. Vasile Alexandri 7, IV.—III. ker. Str. Moșilor 5, II. ker. Str. Timocului 2, ahol a hitlerellenes harci szervezet tagsági igazolványát kaptátok kézhez.

Erősítsétek a fasisztaellenes harcok frontját!

Harcoljatok egységesen jogaitokért!

ZSIDÓ HITLERELLENES SZERVEZET TIMIȘOARA

Október 1. vasárnap
Róm. kat.: Remig
Protest.: Malvin
Ortodox: Anania

HIREK

Napkelte: 5.59 ó.
Napny.: 17.40 ó.
Holdkelte: 17.48 ó.
Holdny.: 4.30 ó.

Előfizetési ár: Egy hónapra helyben és vidéken, kézbesítéssel 200 lej, előre fizetve három hónapra 570 lej. Vidéki előfizetők, ha nem csekken fizetik az előfizetési díjat, Postatakarékpénztárj (CEC) csekkszámla nem küldünk vissza. — Aradon előfizetések 4. szám alatt, Reclama irodában. Távbeszélő: 17-11.

Timișoara-Temesvár munkássága szervezkedik

Timișoara-Temesvár. Moise Coșo, a szociáldemokrata párt bányási tagozatának elnöke nagy örömmel állapította meg a Munkás Szakszervezetek szeptember 26-i gyűlésén tartott beszédében, hogy napról-napra nő a szervezkedő munkások száma.

Az említett gyűlésen, amelyen 23 gyár kiküldöttje vett részt, a szervezett munkásság három pontban foglalta össze legidősebbi programját: 1. Harc minden ellen, ami a munkásság szervezkedését megakadályozza. 2. Szervezkedés minél gyorsabb ütemben és mind szélesebb keretek között. 3. Kultura, valódi, egészséges proletár kulturát kíván könyvek, mozi, előadások útján, nem olyat, amivel a fasiszta terror ideje alatt megmérgezték a munkástársadalmat.

A különböző gyárakból és üzemekből a következőket jelentették:

CFE. Ezideig 257 tag lépett be. Még sokan vannak, akik nem tértek vissza munkahelyükre.

A Friedrich-gépgyár jelenti, hogy üzemiüket tönkretette a bombatámadás. Első problémájuk most az, hogy szervezeten egy alkalmas helyiségről gondoskodjanak, ahol munkájukat folytathatják.

A Galvanotechnica igazgatósága be akarta szüntetni teljesen a munkát, munkanélkül hagyva munkásait. Amikor azonban látta, hogy szervezet egységgel áll szemben, visszavonta ezt az elhatározását

és napi 3 óra munkaidőt szabott meg. Ezt a munkások keveslik, mert napi 120 lejből nem tud megélni egy többgyermekes munkás.

A Maco jelenti, hogy az igazgatóság kérés nélkül minden alkalmazottjának 3000 lgr. fát ajándékozott Tette azt bizonyítja, hogy megértette az idők szavát, megbecsülve azt a jóindulatot, amit szervezett, dolgozni szerető munkásai részéről tapasztalt.

Lánggyár. Teljesen megszervezte gyűlést tartott, amelyen megállapodtak az igazgatóság elé terjesztendő kérésekben. Fizetésemelést és jobb bánásmódot kérnek.

Káli János, a szervező bizottság elnöke végül bejelentette, hogy gyönyörű példát mutatott a Hammer és Ney cég, mely teljesen megszervezte, 155 munkás és tisztviselő aláírásával kérte a felvételt a szindikátusba 6 tagból álló bizottságot választottak. A tisztviselők és munkások szolidaritása szolgáljon például a többi gyáraknak is.

A szervezési munka a többi gyárakban is lézasan folyik. Az eredmények egyre kiélejtőbbek. Meg kell jegyeznünk azonban, hogy sajnos vannak még gyárak, ahol az igazgatóság nehézségeket támaszt, megakadályozva a történelem haladását, munkainspektorátusi engedélyekre hivatkozik és Antonescu idejéből való meghalt törvényekre, amelyeket pedig feltámasztani már nem lehet.

sz. m.

— Rózsafüzér-ájtatosság. A timișoara-temesvári belvárosi római katolikus plébániatemplomban október hónap folyamán minden nap délután négy óra körül rózsafüzérájtatosság lesz.

— Szervező nagygyűlés. Vasárnap, október 1-én délelőtt 9 órakor a Magán-tisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete szervező nagygyűlést tart a volt Forum-mozgó helyiségében, Timișoara, IV., Miron Coșin-u.

— Szabómunkások szervezkedése. Vasárnap, október elsején délelőtt 10 órai kezdettel a Józsefvárosban, a Máriaival szemben, a volt Forum-mozgó helyiségében levő szakszervezet gyűléstermében a timișoara-temesvári szabómunkások szervezkedő nagygyűlést tartanak, melyre a férfi és nőiszabók, konfekciós-unkások, fehérművarrónók és szűcsök megjelenését kéri.

— Svájcban már havazik. (Bern). A svájci rádió jelentése szerint, Neuchâtelben és vidékén leesett az első hó. A havazást a hőmérséklet lényeges csökkenése követte.

(*) Óvodá-megnyitás. Groszman Margit „Montesori”-rendszerű óvodája október 2-án, reggel 9 órakor megnyílik Timișoara, III., Vladica Badescu-u. 11.

(*) Orvosi hír. Dr. Grosz József rendel sebészeti és belgyógyászati betegnek, Timișoara, II., Cantacuzino-u. 5. Rendel 9—11-ig és d. u. 3—5-ig. Távbeszélő 51-40.

— Adakozunk téli ruhaneműket az Apararea Patriotica részére. Az Apararea Patriotica, mely a fasiszta terror áldozatait támogatja, most a közönség tőle való tekintettel, azzal a kérdéssel fordul a közönséghez, hogy fehérművel, férfi és női ruhákkal, cipőkkel és meleg téli öltözködési cikkkel segítse ezt a nemes akciót. Az adományokat az Apararea Patriotica „Ruhatár” szervezetéhez, Timișoara, I., Str. Napoleon 2. szám alatt lehet leadni.

— A bolgár alattvalók a követségen adják le a rádiókat. A bucaresti bolgár követség felszólította a fővárosban lakó bolgár alattvalókat, hogy a fennálló rendelkezések értelmében rádiókészülékeiket a bolgár követségre kötelesek beszoolgáltatni.

(*) Értesítés. Tudomására hozom összes adósaimnak, hogy műhelyemet „Pantofarie de Lux Corecia” Timișoara, II., Dorobantilor-u., 30. más városba helyezem át, amiért is kérem, hogy tartozásaikat 5 napon belül egyenlítsék ki a fenti címen. Pantofaria Corecia, Cioban Nicolae.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Szeptember 30-án, szombaton, Aradon: Lager (Regina Maria-ut 25), Berger (Suguna-ut és General Coanda-utca sark). Timișoara-Temesvárott: I.: Salvator (Regele Ferdinand-ut 3.), II.: R. Jahner (Stefan cel Mare-ut 3.), III.: Cristea (Lahovary-tér 1.), IV.: Csillag (Gen. Dragalina tér 9.), V.: Corvin (Closca-u. 18).

A Rubikon

A történelem ismétlődik. Néhány év híján 2000 esztendeje, hogy Julius Caesar Gallia és Itália között átlépte a Rubikont. S íme, kétezer esztendő peremén ismét időszűrűvé vált a klasszikus folyó. Ez alkalommal az angolszász haderők keltek át rajta győzedelmesen. Annak idején Julius Caesar a Rubikon átlépésével indította meg a polgárháborút, melynek következményeképpen jogokban részesültek a népek és felszabadultak a rabszolgák. A Rubikon felszabadító jelképe azonban ma még szélesebb, mélyesegesebb jelentőségű, mint volt egykor, mert ma egy rabszolga-sorsra jutott világrész, egész Európa várja, hogy megszabaduljon a nemzeti szocializmus, az új barbárság jármatól.

Apróhirdetések

BEJARONÓ, fiatal, október 15-ére felvétetik, Timișoara, I., Buteanu-u. 20, ajtó 8. Prefektura mögött. (4783) * **BORBELY**-segédet azonnal alkalmazok, Timișoara, II., Daciilor-u., 10. (4784) * **RÖMI**, Recamier, konyha-butor, előszobafal és más butorok sürgősen eladó. Gáborné, Timișoara, III., Cipariu-u., 5. (4785) * **MEGVÉTELRE** keresek csak kifogástalan állapotban lévő 36-os és 33-as gyermekbakancsot, Megtekinthető végtel kérem behozni a Déli Hirlap kiadóhivatalába. (5592) * **32-es BARNÁ** magaszáru cipő eladó. Megtekinthető délelőtt a Déli Hirlap kiadóhivatalában. (5590) * **BEJARONÓT** két személyhez, félnapra keresek, Timișoara, I., Lonovici-utca, I., II. 6. (4760) * **POLOSKARTAST** vállalok. Szivességből 51-00 számú távbeszélő. (4402) * **VILLANYGRAMOFON**, amerikai, hangszórával, erősítővel, lemezszerkezéssel, lemezek tudományos és szpirodalmi könyvek, új 43-as fekete svró félcipő és bakancs eladó. Timișoara, III., Cluj-utca 1. (4765) * **MAGÁNOS** jobb nő elmenne magános urhoz házvezetőnőnek, ahol ottthon találma. Érdeklődni csak vasárnap délután a házmasternél. Doszkoos Mária, Timișoara, IV., Tudor Vladimirescu-sor, 18. (4758) * **FERFI BAKANOS** 45-ös, jó állapotban, eladó. Timișoara, II., Isosif Vulcan-utca, 7. I. (5591) * **DARALÓ**-malom bérbe adó Remetén. Horváth. (4769). * **MINDENEN**, aki főzni tud, kis háztartáshoz kerestetik Dr. Weiszberger, Timișoara, III., Bratianu-u., 24. Jelentkezni 4—5. (4770) * **ELVESZTETTEM** a 6-os villamomon az igazolványomat és 4500 lej készpénzt. Kérem a beszületes megtalálót, a pénzt tartsa meg, csak az irataimat küldje címre. Siegel Nicolae, Timișoara, III., Adamachi-tér, 6. (4771) * **KIFOGASTALAN**, önállóan dolgozó fodrászó állást keres. Ajánlatokat „Fodrász” jelírére kér a Timișoara kiadóba. (4772) * **STOP-POLAST** vállalok stoppológépen, női és férfi harisnyát, fehérműt, ágy- és asztal-neműt, Timișoara, II., Titu Maiorescu-u., 13. (4773) * **BUCURESTIRE** utazom. Megbízásokat vállalok. Cim a timișoara kiadóban. (4774) * **SÜLLYESZTHETŐ** varrógép eladó. Timișoara, II., Ion Creang-ua-u., 5. (4775) * **BEJÁRÓ** mindenest felfogadnak. Timișoara, III., Carol-körút, 7. I., 7. ajtó. (4776) * **AKKORDEON** vadon-tutaj Hohner 48 basszusos, eladó. Szives ségbe! Universala papirerakata. Timișoara, I., Palanca-u., 2. (4777) * **URING** mellé, (remás beteg) mindenest keresek azonnalra. Főzni nem kell. Timișoara, II., Ady-u., 2., Palace-ház. (4778) * **IDŐSEBB** magános asszony házmasternek menne azonnal, vagy elsejére, idősebb házaspárhoz is. Cim a timișoara kiadóban. (4779) * **ELADÓ** 8—10 éves fiú részére átmeneti kabát és sötétkék öltöny. Färber, Timișoara, II., Coronini-tér, 5. (4780) * **KERESEK** bármilyen elfoglaltságot, délutánra, esetleg délelőtre is, Cim a timișoara kiadóban. (4781) * **KORSZERU** teiháló, szavatoltan tiszta, majdnem új, eladó. Timișoara, IV., Tudor Vladimirescu-sor, 27., I., 8. ajtó. (4782).

ARO-OZI, Timișoara, TRAIAN-tér. Távbeszélő 49-94

Az első szövetségünk, román nyelven

Bosszuállás a népért

A partizánok harca a németekkel.

Előadások naponta 3, 5 és 7 órakor. Va árnapi délelőtt 9 és 11 órakor ma né.